

Nr 69.

Av herr **Gustafson** i Kasenberg m. fl., i anledning av
*Kungl. Maj:ts förslag i statsverkspropositionen om
bidrag till driften av vissa vårdanstalter.*

I årets statsverksproposition under femte huvudtiteln föreslås vissa ändringar i nu gällande statsbidrag till driftskostnader vid olika slag av vårdanstalter, så att dessa bidrag relativt taget skulle bliva rätt avsevärt lägre än för närvarande. Och i enlighet härmed hava de för sagda bidrag avsedda förslagsanslagen upptagits med lägre belopp, än eljest skulle varit fallet. De vårdanstalter, som sålunda skulle få vidkännas en sänkning i de statliga driftsbidragen, äro: arbetshem (punkt 42), anstalter för obildbara sinnesslöa (punkt 55), anstalter för bildbara sinnesslöa (punkt 56), epileptikeranstalter (punkt 57), tuberkulosanstalter (punkt 62), epidemisjukhus (punkt 68), hem för kroniskt sjuka (punkt 69) samt vanförestalter (punkt 70—72).

Kungl. Maj:ts förslag i dessa delar hava synt oss i hög grad betänkliga och ägnade att äventyra dels de berörda vårdgrenarnas normala utveckling, dels finanserna för de kommunala enheter, som närmast eller jämte staten hava att bära det ekonomiska ansvaret för vårdgrenarna i fråga, d. v. s. i första hand landstingen.

Sänkningarna hava samt och synnerligen enligt departementschefens uttalande till statsrådsprotokollet företagits »*på grund av statsfinansiella skäl och i betraktande av den nedgång av levnadskostnaderna, som inträtt, sedan de nuvarande bidragsbeloppen fastställdes.*»

Vid en granskning, huruvida dessa skäl verkligen kunna anses bärande, må först, vad angår *nedgången i levnadskostnader*, erinras, att denna nedgång tydligen kan motivera bidragssänkningar endast i den mån den motsvaras av en nedgång i anstalternas totala driftskostnader, varigenom det statliga driftsbidraget kommit att utgöra en högre procentandel av dessa kostnader nu än vad fallet var vid tiden närmast efter de nuvarande statsbidragens fastställande. Det enda bevis, som i statsverkspropositionen presteras för en dylik nedgång i de ifrågavarande anstalternas driftskostnader, knyter sig till vissa inom socialdepartementet företagna beräkningar beträffande driftskostnader och statsbidrag vid anstalter för obildbara sinnesslöa. »Vid dessa beräkningar, som», framhåller vederbörande departementschef, »utförts med ledning av anstalternas utgiftsredogörelser, hava — i likhet med vad som skedde vid vissa i 1924 års statsverksproposition omförmälda tidigare beräkningar av motsvarande art — undantagits kostnader för underhåll av byggnader, hyror, utskylder, avbetalning av skulder m. m. Beräkningarna visa, att, medan statsbidragen för år 1925 — det första år, för vilket de

nuvarande bidragsgrunderna ägde tillämpning — motsvarade i genomsnitt 40,7 % av driftskostnaderna, en successiv stegring av statsbidragets relativa storlek därefter ägt rum, så att sagda procenttal för år 1930 uppgick till 45,4.» Med den nu av Kungl. Maj:t föreslagna sänkningen skulle statsbidraget år 1930 hava utgjort 39,0 % av de egentliga driftskostnaderna, d. v. s. en lägre procentandel än statsbidraget utgjorde år 1925.

De anförda siffrorna giva vid handen, att i fråga om anstalter för obildbara sinnesslöa de i år föreslagna bidragssänkningarna i allt fall äro större än vad som betingas av nedgången i de egentliga driftskostnaderna. Men härtill kommer, att, medan de år 1924 föreslagna sänkningarna i driftsbidragen stödde sig på beräkningar av driftskostnader och statsbidrag för vart och ett av de olika slagen av anstalter, så har man i år nöjt sig med omförmälda beräkningar angående anstalterna för obildbara sinnesslöa och utan vidare konstaterat, att de sålunda framkomna resultaten »i viss mån kunna sägas äga giltighet även med avseende å övriga under femte huvudtiteln upptagna statsunderstödda vårdanstalter av skilda slag, ehuru särskilda undersökningar för belysande av förhållandena härutinnan icke kunnat verkställas.»

Vi för vår del kunna icke godkänna detta resonemang och detta redan av den anledningen, att, såsom departementschefen också medgiver, nedgången i levnadskostnader måste hava en långt större inverkan på driftskostnaderna vid sinnesslöasyler än vid övriga ifrågavarande anstalter med en mera komplicerad vård. När så driftskostnaderna vid dessa sinnesslöasyler, trots den av nedgången i levnadskostnader betingade minskningen, icke sjunkit mera än att statsbidragets andel i den totala driftskostnaden ökats med allenast 4,7 %, torde man enligt vårt förmenande redan a priori våga det påståendet, att statsbidragets andel i driftskostnaderna för övriga omförmälda anstalter alls icke eller icke nämnvärt stigit, sedan bidragen senast fastställdes. Till denna fråga skola vi i det följande återkomma för att dessförinnan något dröja vid vissa andra för sinnesslöasylerna speciella förhållanden, vilka äro ägnade dels att förklara den av departementschefen påtalade förbättringen i dessa anstalters ekonomi, dels att motivera icke en allmän minskning av statsbidragen till dessa anstalter men väl viss annan ändring i bestämmelserna angående dessa statsbidrags utgående.

Härutinnan må till en början framhållas, att *sinnesslöasyler* (liksom epileptikeranstalterna) till skillnad från övriga ovan berörda anstaltskategorier äro »till alldeles övervägande del *enskilda*». Detta pointeras uttryckligen i statsverkspropositionen liksom ock, att dessa enskilda asylers under den senaste tiden i hög grad ökat i antal. Sant torde också vara, att *dess* asylers ekonomi därvid förbättrats. Men skälet härtill torde icke vara att söka i en av nedgången i levnadskostnader betingad minskning i de egentliga driftskostnaderna utan motsvarande minskning i statsbidraget. Utan skälet utgör av allt att döma huvudsakligen den avgiftspolitik, som utan hinder av gällande bestämmelser praktiseras av vissa hithörande anstalter.

Avgiften vid förefintliga landstingsanstalter för obildbara sinnesslöa växlar

för närvarande mellan 50 och 250 kronor per patient och år, och den vanligaste avgiften torde belöpa sig till 150 kronor. För motsvarande enskilda anstalter däremot växla avgifterna mellan 600—900 kronor för fattigvårdsbehövande patienter samt kunna för övriga patienter stiga ända upp till 1,500 kronor och mera. Den vanligaste avgiften torde vid de enskilda anstalterna utgöra vid pass 800 kronor per patient och år. Enligt vad vi erfarit från svenska landstingsförbundet äro för närvarande de höga avgifter, som sålunda uttagas vid ett flertal av dessa enskilda anstalter, för närvarande föremål för bekymmer och klagomål i våra landsting, och ett av dem, Blekinge läns, har i enlighet med vid årets möte fattat beslut ingått till sagda förbund »med hemställan om en ingående undersökning och utredning, huruvida de nuvarande avgifterna för underhåll och vård m. m. — vid de enskilda sinnesslöasylerna — äro skäliga i förhållande till de verkliga kostnaderna härför, samt om vidtagande i övrigt av de åtgärder för avgifternas nedbringande, vartill omständigheterna kunna föranleda». Landstingens intresse för denna fråga beror i första hand av den skyldighet desamma i enlighet med bestämmelser i 40 § 1 mom. i fattigvårdslagen hava att ersätta primärkommunernas kostnader för vård av fattiga obildbara sinnesslöa, oberoende av om anstalten, där vården äger rum, tillhör landsting eller enskild. Enligt förefintligt prejudikat har landsting t. o. m. skyldighet att ersätta understödstagares vård å enskild anstalt för sinnesslöa, ehuru plats för patienten funnits å landstingets egen sinnesslöanstalt. När så stora flertalet av våra obildbara sinnesslöa äro fattigvårdsbehövande, förstår man i huru hög grad landstingen vid nuvarande bestämmelser äro beroende av hithörande enskilda anstaltsägares avgiftspolitik.

Framhållas må i detta sammanhang, att vederbörande anstalt i samband med ansökan om statsbidrag skall lämna uppgift om patientavgiftens storlek, men, enligt vad vi från medicinalstyrelsen inhämtat, hava bidragen endast i fråga om de högsta avgifterna för icke fattigvårdsbehövande patienter rönt inflytande av årsavgiftens storlek.

Till den vid dessa enskilda asyler vanliga årsavgiften om 800 kronor per år kommer statsbidraget om 360 kronor per patient och år, vadan dessa enskilda anstalter sålunda vanligen hava en inkomst om 1,160 kronor per patient och år. Med utgångspunkt från nuvarande dagkostnaderna vid hithörande landstingsanstalter kan man uppskatta den faktiska dagkostnaden per patient till vid pass 2 kronor, vilket ger en kostnad om 730 kronor per patient och år. Läggas härtill utgifter för räntor och amortering av byggnadskostnaderna m. m., vilka utgifter med ledning av motsvarande utgifter vid landstingsanstalterna torde kunna skattas till omkring 200 kronor per patient och år, erhålles en sammanlagd kostnad om 930 kronor per patient och år. I enlighet med dessa rätt summariska beräkningar skulle sålunda de enskilda anstalterna i vanliga fall göra sig en ren förtjänst om 230 kronor per patient och år, och vid de anstalter, som hava de högsta avgifterna, skulle förtjänsten i fråga stiga till vid pass 350 kronor och mera per patient och år.

För var och en, som har kännedom om det påfrestande och enerverande arbete, som hithörande vård kräver, och som tagit del av det uppoffrande och intresserade arbete, som nedlägges av stora flertalet innehavare av de enskilda vårdasylerna, torde det stå klart, att man måste gå fram med största försiktighet, då det gäller att reglera omförmälda avgifter, så att anstaltsägarnas ekonomiska intressen icke trädas för nära och så att icke hela denna enskilda vårdform äventyras. Men å andra sidan torde icke kunna förnekas, att, då staten lämnar bidrag till vården i fråga med visst belopp per vårdad, och då landstingen vanligen hava att ersätta hela den stipulerade avgiften, det allmänna i fråga om denna vård liksom i fråga om vård vid tuberkulosanstalter och hem för kroniskt sjuka bör kunna öva inflytande på vårdavgiften. Att döma av vissa i årets statsverksproposition under femte huvudtiteln (punkt 55) förekommande uttalanden och vad ovan anförts torde jämväl medicinalstyrelsen och departementschefen anse, att statsbidraget till hithörande anstalter åtminstone i viss mån bör stå i relation till årsavgiften.

Enligt vårt förmenande äro sålunda de nuvarande bestämmelserna angående statsbidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa i behov av vissa ändringar, men dessa ändringar, som böra föregås av noggranna driftskostnadsundersökningar, böra avse icke en allmän sänkning av det nuvarande statsbidraget utan införande av bestämmelse i sådant syfte, att såsom villkor för statsbidrag uppställas, att årsavgiften vid anstalten icke överstiger visst belopp. Villkoret i fråga bör måhända utsträckas till att avse jämväl bidrag till epileptikeranstalter samt till undvikande av varje sken av orättvisa gälla all hithörande vård, således jämväl den, som direkt handhaves av landstingen eller primärkommunerna. Någon praktisk betydelse skulle villkoret tydligen få allenast i fråga om de enskilda anstalterna. Kommer en sådan ändring i villkoren för statsbidrag till stånd, torde 40 § 1 mom. andra stycket i fattigvårdslagen böra ändras därhän, att landstingens ersättningsskyldighet med avseende å vård av obildbara sinnesslöa — och eventuellt även vård av epileptiker — begränsas till att avse vård å statsunderstödd anstalt.

Vad därefter angår de *övriga anstaltskategorier*, för vilka en sänkning av statsbidragen föreslagits, måste vi för vår del beklaga, att Kungl. Maj:t icke ansett erforderligt att genom undersökningar och beräkningar i likhet med dem, som företogs, då Kungl. Maj:t år 1924 föreslog en allmän sänkning av hithörande statsbidrag, siffermässigt klarlägga förändringen i de olika anstalternas driftskostnader under den tid, som förflutit, sedan de nuvarande statsbidragen fastställdes. Enligt vårt förmenande skulle dylika undersökningar och beräkningar av allt att döma hava ådagalagt, att statsbidragets andel i driftskostnaderna, trots nedgången i levnadskostnader, snarare minskats än ökats. Förklaringen härtill utgör naturligtvis det förhållandet, att vid den kvalificerade anstaltsvård, varom här är fråga, levnadskostnadernas höjd i rätt ringa grad övar inflytande på driftskostnaderna. Detta förhållande, som ju i viss mån i statsverkspropositionen medgivits av vederbörande departementschef, har kommit till uttryck bl. a. däri, att de faktiska driftskostnaderna åtminstone vid lasarett och tuberkulosanstalter icke i minsta

mån stå i relation till dyrortsgrupperingen. Det är också med hänsyn härtill, som Kungl. Maj:t i utfärdade cirkulär angående fastställande av avgifter för vård å vissa sjuk- och fattigvårdsanstalter — det nu gällande cirkuläret av år 1930 — vad angår lasarett, sjukstugor och tuberkulosanstalter i stort sett fastställt enahanda taxa för varje anstaltsgrupp.

Nej, vad som framför allt inverkar på driftskostnaderna vid omförmälda slag avanstalter är vårdens intensitet och kvalitet, personalbehovet och personalens avlöningsförhållanden samt dessutom beläggningen, så till vida nämligen, att kostnaderna per patient och dag ökas vid ringa och ojämn beläggning. Att vården vid våraanstalter för bildbara sinnesslöa, tuberkulösa, vanföra och kroniskt sjuka ävensom vid arbetshem särskilt under de senare åren i hög grad förbättrats genom införande av nya behandlingsmetoder, anställande av en talrikare och mera kvalificerad personal, ordnande av arbete och arbetsutbildning på en mångfald områden m. m., torde stå klart för en var, som härutinnan i någon mån följt med utvecklingen, och att dessa omständigheter ävensom förbättring i personalens arbetstidsförhållanden och lönevillkor m. m. medfört betydande utgiftsökningar, torde också vara tydligt nog. Vad särskilt angår epidemisjukhusen och arbetshemmen har den relativt ringa och synnerligen ojämna beläggningen i hög grad bidragit till att här öka driftskostnaderna.

Tiden har naturligtvis icke medgivit för oss att siffermässigt belysa dessa och andra hithörande förhållanden och deras inflytande på anstalternas driftskostnader. För att emellertid i den mån sig göra låter giva ett belägg för riktigheten av vår uppfattning, att statsbidragets andel i hithörande anstalters driftskostnader icke stigit, meddelas till en början å sid. 6 en på basis av uppgifterna i vår officiella statistik — medicinalstyrelsens berättelser om allmän hälso- och sjukvård — uppgjord tablå angående totalutgifter, driftskostnader och statliga driftsbidrag samt dessas procentiska andel i driftskostnaderna för epidemisjukhus, tuberkulosanstalter, kustsanatorier och vanförestalter under vart och ett av åren 1925, 1926, 1927, 1928 och 1929. Med driftskostnader avses därvid samtliga utgifter med undantag av utgifter för ny-, till- och ombyggnader samt för räntor och amorteringar. Vid meddelandet av denna tablå hava vi ingalunda förbisett, att vissa brister vidlåda medicinalstyrelsens statistik över huvud taget, och att de angivna siffrorna på grund härav och av vissa andra orsaker icke kunna göra anspråk på att giva en fullt verklighetstrogen bild av hithörande kostnadsförhållanden, men då det här är fråga om att erhålla icke absoluta mått på kostnad och kostnadsfördelning utan mått på huru kostnadsfördelningen utvecklats under en följd av år, torde de meddelade procentsiffrorna icke kunna fränkännas giltighet.

Av tabellen framgår tydligen, att, med avseende å epidemisjukhusen och framför allt *vanförestalterna* statsbidragen utgjorde en mindre andel år 1929 än år 1925, samt att med avseende å *tuberkulosanstalter* och *kustsanatorier* statsbidragen relativt taget voro endast obetydligt högre år 1929 än år 1925.

**Översikt över vissa vårdanstalters utgifter och statens andel
i driftskostnaderna åren 1925—1929.**

Sjukhus	År	A. Samtliga utgifter, kr.	B. Samtliga utgifter med avdrag av dem för ny-, till- och ombyggnad, kr.	C. Statsbidrag till drift	Kol. C i % av kol. B
<i>Epidemisjukhus:</i>	1925	5,109,469	4,221,279	1,210,194	27.4
	1926	5,120,570	4,063,311	870,900	21.4
	1927	4,972,096	3,924,558	1,149,517	29.3
	1928	3,993,453	3,798,574	780,866	20.6
	1929	4,266,854	3,929,108	988,245	25.2
<i>Tuberkulosanstalter tillhörande »landsting, kommuner och menigheter»:</i>	1925	10,008,189	9,331,088	2,660,317	28.5
	1926	9,977,974	9,363,306	2,737,219	29.2
	1927	10,608,184	9,511,304	2,878,111	30.3
	1928	10,606,532	9,902,268	3,027,352	30.6
	1929	10,913,288	10,146,482	3,071,501	30.3
<i>Kustsanatorier: (Kliniker och polikliniker.)</i>	1925	1,555,607	1,187,530	375,783	31.6
	1926	1,363,270	1,332,683	422,610	31.7
	1927	1,659,074	1,437,941	475,586	33.1
	1928	1,544,899	1,488,665	495,795	33.3
	1929	1,591,381	1,466,504	484,694	33.1
<i>Vanförestalter:</i>	1925	385,809	385,809	136,429	35.4
	1926	390,456	390,456	135,308	34.7
	1927	397,754	397,754	.	.
	1928	453,355	453,355	137,817	30.4
	1929	527,048	527,048	135,583	25.7

Beträffande anstalter för bildbara sinnesslöa, hem för kroniskt sjuka och arbetshem innehåller den officiella statistiken ej tillräckligt siffermaterial för översikter motsvarande den ovan meddelade. För att emellertid även beträffande dessa anstalter lämna en om ock knapphändig sifferbild av statsbidragets andel i de totala driftskostnaderna under en följd av år, hava vi på basis av i de tryckta landstingshandlingarna förekommande uppgifter företagit vissa stickprov.

Därvid har bland annat inhämtats, att för Södermanlands läns landstings sinnesslöanstalt å Löt, innefattande såväl skolhem och arbetshem som asyl, statsbidraget belöpte sig till 48.6 % av den totala driftskostnaden år 1926, 45.8 % år 1927, 46.9 % år 1928, 47.5 % år 1929 och 48.4 % år 1930. Tages

hänsyn allenast till anstaltens skolhem, utgjorde motsvarande procenttal respektive 45.8, 42.5, 43.5, 43.1 och 43.1.

För samma landstings hem för kroniskt sjuka i Nyköping utgjorde det statliga driftsbidraget 24.7 % av driftskostnaden år 1928, 24.5 % år 1929 och 23.8 % år 1930.

Vad till slut angår arbetshemmen, hava våra undersökningar avsett dels Kalmar läns södra landstings arbetshem Ödevata, dels Malmöhus läns landstings arbetshem Blinkarp. Det statliga driftsbidraget i procent av driftskostnaden belöpte sig vid den förra anstalten till 23.4 år 1926, 27.7 år 1927, 22.7 år 1928, 23.3 år 1929 och 23.9 år 1930 samt vid den senare anstalten till 19.7 år 1926, 25.7 år 1927, 31.8 år 1928, 31 år 1929 och 21.7 år 1930.

Utan att utförligare kommentera de sålunda anförda siffrorna torde man i allt fall kunna säga, att desamma giva stöd för påståendet, att statsbidragets andel i hithörande anstalters driftskostnader icke under de senaste åren undergått någon väsentligare förändring.

Till slut må framållas, hurusom landstingens andelar i driftskostnaderna för sinneslöfvård, tuberkulossjukvård, vanförevård och vård av kroniskt sjuka i själva verket äro avsevärt högre än vad ovan anförda siffror och den officiella statistiken giver vid handen, i det att i siffrorna angående landstingsutgifter för hithörande ändamål icke ingå landstingens ersättningar till primärkommunerna jämlikt 40—42 §§ i fattigvårdslagen för anstaltsvård åt fattiga patienter. Dessa ersättningar utgjorde år 1919: 197,978 kronor, år 1925: 5,978,338 kronor, år 1928: 8,343,975 kronor, år 1929: 8,946,452 kronor och år 1930: 9,173,446 kronor.

Att med avseende å anstalternas byggnadskostnader, i de fall, där dessa bestridas av landstingen med bidrag av staten, landstingens andel under årens lopp avsevärt stegrats och statens minskats, torde få anses som ett så allmänt känt faktum, att därutinnan någon siffermässig belysning icke är erforderlig.

Med vad ovan anförts anse vi oss hava ådagalagt, att det av departementschefen angivna motivet nedgången i levnadskostnader icke kan anses bärande för en sänkning av statsbidragen. Driftskostnadsundersökningar och beräkningar av det slag, som i statsverkspropositionen och av oss i det föregående framlagts, äro emellertid synnerligen vanskliga. Det kan under sådana förhållanden vara på sin plats att framhålla, att, även om det mot förmodan hade visat eller skulle visa sig, att statsbidragets andel i driftskostnaderna i allmänhet är större nu än vid tiden närmast efter bidragens fastställande, vi för vår del likväl icke äro sinnade att godkänna de nu av Kungl. Maj:t föreslagna bidragssänkningarna. Denna vår ståndpunkt är betingad av vår inställning till frågan om de av Kungl. Maj:t åberopade »statsfinansiella skälen» såsom motiv för en bidragssänkning.

Att det nuvarande ekonomiska läget i allra högsta grad manar till att iakttaga största sparsamhet med allmänna medel torde väl icke emotsägas av någon. Detta sparsamhetskrav har väl sällan kommit till så tydligt uttryck som vid senaste landstingsmöten ej blott i anföranden från ålders-

presidenter och ordförande utan jämväl och framför allt vid behandlingen av statförslagen. Icke förty måste landstingen som bekant även i fjol i rätt stor omfattning höja landstingsskatten, delvis på grund av sjunkande skatteunderlag men delvis också på grund av att en stor del av de synnerligast från anstaltsvården kommande kraven icke kunde helt tillbakavisas utan att äventyra sagda vårds effektivitet. I år kommer skatteunderlaget att sjunka över hela linjen men efter allt att döma i rätt olika grad i olika län, och man torde hava anledning befara, att sjunkandet kommer att få sin största omfattning i vissa län med en redan nu hög landstingsskatt, därmed ytterligare stegrande skillnaden i skattetryck de olika landstingsområdena emellan. Såsom ett mått på huru landstingsskatten redan nu växlar må framhållas, att densamma för närvarande utgör högst 3.30 kronor per skattekrona, i Norrbottens län, och lägst 1.90 kronor, i Stockholms och Södermanlands län.

Så gott som samtliga finansministrar under det senaste decenniet, även vår nuvarande, hava vid upprepade tillfällen höjt ett varningens ord i fråga om våra kommuners finanser och därvid pekat på våra sunda statsfinansier såsom det mål, efter vilket kommunerna böra sträva.

En fråga, som därvid beträffande såväl primärkommunerna som landstingen med vart år trätt alltmera i förgrunden, är just den ojämna skattekraften och det ojämna skattetrycket. Ihågkommas bör också, att för närvarande icke mindre än två statliga kommittéer äro sysselsatta med utredningar och förslag, avseende att råda bot mot dessa missförhållanden, nämligen skatteutjämningsberedningen och statens sjukvårdskommitté, av vilka den senare särskilt åligger att beakta ojämnheterna i landstingens sjukvårdskostnader. Bland de åtgärder, som i direktiven för såväl den ena som den andra av dessa kommittéer pekas på för åstadkommande av en utjämning, märkes främst den att på staten helt eller delvis överflytta utgifter, som för närvarande ankomma på landsting och primärkommuner. Det måste under sådana förhållanden förefalla egendomligt, att Kungl. Maj:t utan att hava hört någon av dessa kommittéer gått att föreslå åtgärder, ägnade icke att lätta utan att öka landstingens ekonomiska börda, icke att minska utan att öka olikheterna i skattetryck.

Då vi för vår del anse, att en minskning av de statliga driftsbidragen till viss anstaltsvård i det stora hela icke alls eller icke nämnvärt skulle minska det allmännas sammanlagda utgifter för ifrågavarande vård utan allenast övervältra utgifter från den mera bärkraftiga staten till de i det stora hela mindre bärkraftiga och synnerligen ojämnt tyngda landstingen, kunna vi icke heller godkänna de »statsfinansiella skälen» såsom tillräckliga motiv för en sänkning av hithörande statsbidrag. Icke minst med hänsyn dels till omförmälda pågående utredningar angående bl. a. statsbidragen till landsting och primärkommuner, utredningar som enligt nu senast föreliggande berättelse kunna förväntas avslutade redan i år, dels till den av Kungl. Maj:t vid upprepade tillfällen framhållna önskvärdheten att så vitt möjligt undvika täta förändringar i de statliga bidragen till anstaltsvården, torde det få anses klokt och riktigt att icke under nuvarande för kommunerna

synnerligen kritiska tider vidtagna ändringar i gällande statsbidrag, ändringar, som måste sägas hava ringa betydelse för statsbudgeten och statsfinanserna — för budgetåret 1932/33 sammanlagt 445,000 kronor och för följande budgetår 990,000 kronor — men som för flera av våra redan skattetyngda landsting kunna bliva rätt så kännbara.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi härmed hemställa, att riksdagen ville

dels, med avslag av Kungl. Maj:ts förslag att sänka statsbidragen till driften av vissa vårdanstalter, uppföra de för dessa bidrag avsedda anslagen med följande belopp:

anslaget till arbetshem (punkt 42) 100,000 kronor,

anslaget till anstalter för obildbara sinnesslöa (punkt 55) 880,000 kronor,

anslaget till anstalter för bildbara sinnesslöa (punkt 56) 865,000 kronor,

anslaget till epileptikeranstalter (punkt 57) 205,000 kronor,

anslaget till tuberkulosvårdanstalter (punkt 62) 4,530,000 kronor,

anslaget till epidemisjukhus (punkt 68) 800,000 kronor,

anslaget till hem för kroniskt sjuka (punkt 69) 615,000 kronor,

anslaget till kliniker vid vanförestalter (punkt 70) 230,000 kronor,

anslaget till polikliniker vid vanförestalter (punkt 70) 20,000 kronor (samma belopp som Kungl. Maj:t föreslagit),

anslaget till skol- och uppfostringshem för vanföra (punkt 71) 90,000 kronor samt

anslaget till yrkesskolor för vanföra (punkt 72) 210,000 kronor;

dels hos Kungl. Maj:t anhålla om företagande av utredning och framläggande av förslag om sådan ändring i gällande bestämmelser angående statsbidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa, att statsbidraget kommer att utgå allenast för det fall, att årsavgiften icke överstiger visst belopp.

Stockholm den 20 januari 1932.

Arthur Gustafson

i Kasenberg.

C. Brännberg.

G. W. Källman.

Ernst Lindley.

O. Isacson.

Elof Lindberg.

F. O. Ericson,

Boxholm.

Emil Hultman.

David Pettersson.

J. V. Mårtensson.

C. P. Olsson.

Sven Jönsson.

Elof Hällgren.

Alfr. Werner.

Karl Magnusson

i Kalmar.

Oscar N. Olsson.

Emil Bengtsson.

P. S. Hedlund.

And. Hilding.

Helge Bäcklund.

J. H. Blomquist.

Gottfrid Karlsson,

Vadstena.